

αυτός

αυτός, -ή, -ό, αυτων. προς., δεικτ. και οριστ. γεν. **αυτουνού, αυτηνής,** γεν. πλ. **αυτωνών,** αιτιατ. **αυτουνούς** [*αρχ. αὐτός*], αυτός. (Λαϊκό τραγούδι: *παίζει το χαβά του μ' ένα ντέφι, όταν αυτουνού του κάνει κέφι*). **1.** λέγεται αντί ονόματος που έχουμε λησμονήσει ή που δε θέλουμε να το πούμε για να μην καταλάβουν οι άλλοι για ποιον πρόκειται: «ήρθε πάλι αυτός και σ' έψαχνε, κατάλαβες εσύ τώρα για ποιον σου λέω». Πολλές φορές, λέγεται με παράλληλο κλείσιμο του ματιού και για να είμαστε σίγουροι πως ο συνομιλητής μας θα καταλάβει για ποιον ακριβώς του λέμε, κάνουμε και ενδεικτική χειρονομία με κάποιο φυσικό γνώρισμα του ατόμου στο οποίο αναφερόμαστε. Αν π.χ. έχει μεγάλη μύτη, σέρνουμε τα δάχτυλά μας πάνω στη μύτη μας υπονοώντας το μέγεθος, αν έχει μεγάλα αφτιά, σπρώχνουμε προς τα έξω με τις παλάμες μας τα αφτιά μας κ.λπ. **2α.** το αρσ. ως ουσ. **ο αυτός,** συνοδευόμενο από την κτητ. αυτων. *μου, σου, της κ.λπ.* ο εραστής, ο ερωμένος, ο γκόμενος: «πέρασε η τάδε με τον αυτό της». **β.** ο κώλος: «κάτσε φρόνιμα, γιατί θα φας κλοτσιά στον αυτό σου». **3.** το θηλ. ως ουσ. **η αυτή,** συνοδευόμενο από την κτητ. αυτων. *μου, σου, του κ.λπ.* η ερώμενη, η γκόμενα: «πέρασε ο τάδε με την αυτή του». Είναι και φορές που ακούγεται: «πέρασε ο αυτός με την αυτή του». **4.** το ουδ. στον πλ. ως ουσ. **τα αυτά** (βλ. λ.). **5.** σε κλητ. **αυτέ,** λέγεται αντί ονόματος, όταν απευθυνόμαστε σε κάποιον του οποίου δε γνωρίζουμε το όνομά του: «αυτέ, που βρίσκεται η τάδε διεύθυνση;». **6α.** ως επιφών. αμηχανίας **αυτά!** όταν πάψει πια η κουβέντα να έχει ενδιαφέρον ή όταν η κουβέντα δε λέει να εξελιχθεί προς τον επιθυμητό στόχο. (Τραγούδι: *αυτά, κατά τ' άλλα καλά, αυτά, η ζωή περνά*) **β.** εκφράζει δυσαρέσκεια από τη συνεχιζόμενη επίσκεψη κάποιου, με την πρόθεση να του δώσουμε να καταλάβει ότι πέρασε η ώρα. (Ακολουθούν 286 φρ.)·

- *αβγό να πάρεις απ' αυτόν, κρόκο δε βρίσκεις μέσα,* βλ. λ. κρόκος·
- *άλλη δουλειά κι αυτή!* βλ. λ. [δουλειά](#)·
- *άλλο κι αυτό! ή άλλο κι αυτό πάλι! ή άλλο πάλι κι αυτό!* βλ. λ. άλλος·
- *άλλο κόλπο αυτό!* βλ. λ. κόλπο·
- *άλλο σχέδιο αυτό!* βλ. λ. [σχέδιο](#)·
- *άλλος κι αυτός! ή άλλος κι αυτός πάλι! ή άλλος πάλι κι αυτός!* βλ. λ. άλλος·
- *αλλού αυτά!* βλ. λ. [αλλού](#)·
- *αλλού να τα λες αυτά!* βλ. λ. [αλλού](#)·
- *αλλού να τα πουλάς αυτά!* βλ. λ. [αλλού](#)·
- *αμάν αυτή η γλώσσα σου!* βλ. λ. [γλώσσα](#)·
- *αμάν αυτό το γινάτι σου!* βλ. λ. [γινάτι](#)·
- *αμάν αυτό το στόμα σου!* βλ. λ. [στόμα](#)·
- *αν κάνει (ρίξει) ο Μάρτης δυο νερά κι ο Απρίλης άλλο ένα, χαρά σ' αυτόν το γεωργό που 'χει πολλά σπαρμένα,* βλ. λ. [νερό](#)·
- *απ' αυτόν οι νόμοι κι οι προφήτες κρέμονται,* βλ. λ. [νόμος](#)·
- *απ' αυτόν όλα να τα περιμένεις,* βλ. λ. [περιμένω](#)·
- *άρων άρον, σταύρωσον αυτόν,* βλ. λ. σταυρώνω·
- *άσ' αυτά του κώλου!* βλ. λ. [κώλος](#)·

- άσ' τ' αυτά, μη μου δικαιολογείσαι, μη προσπαθείς να δικαιολογηθείς: «άργησα να έρθω, γιατί είχε πολύ κίνηση στο δρόμο. -Άσ' τ' αυτά»·
- άσ' τον αυτόν, (υποτιμητικά) αγνόησέ τον, μην τον υπολογίζεις: «στην περίπτωση που θα χρειαστούμε βοήθεια, θα μπορέσουμε ν' αποταθούμε στον τάδε. -Άσ' τον αυτόν, γιατί είναι βουτηγμένος στα χρέη»·
- άσε αυτά που ξέρεις! βλ. λ. [ξέρω](#)·
- άσχετα μ' αυτό, βλ. λ. [άσχετος](#)·
- αυτά δε γίνονται ούτε στα έργα! βλ. λ. [έργο](#)·
- αυτά δε γίνονται ούτε στις ταινίες! βλ. λ. [ταινία](#)·
- αυτά δε γίνονται ούτε στο σινεμά! βλ. λ. [σινεμάς](#)·
- αυτά δε γίνονται ούτε στον κινηματογράφο! βλ. λ. [κινηματογράφος](#)·
- αυτά δεν περνάνε σε μας ή αυτά δε περνάνε σε μένα ή αυτά σε μας δεν περνάνε ή αυτά σε μένα δεν περνάνε, λέγεται με ειρωνική διάθεση σε κάποιον που αντιλαμβανόμαστε πως προσπαθεί να μας εξαπατήσει, να μας ξεγελάσει: «αν μου δώσεις τώρα εκατό χιλιάδικα, θα σου δώσω αύριο εκατόν πενήντα. -Αυτά δεν περνάνε σε μας»· έκφραση με ειρωνική ή υποτιμητική διάθεση σε άτομο που προσπαθεί με διάφορους δυναμικούς τρόπους να μας εκφοβίσει ή να μας επιβληθεί και έχει την έννοια πως δεν το φοβόμαστε: «μη μου βάζεις τις φωνές, γιατί αυτά σε μας δεν περνάνε». Συνήθως της φρ. προτάσσεται ειρωνικά το άσε. (Λαϊκό τραγούδι: **σε μένα δεν περνούν αυτά** και κρύψε το σπαθί σου, γιατί μαστούρης θα γινώ και θα 'ρθω στο τσαρδί σου). Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του·
- αυτά δεν πίνουν σε μας ή αυτά δεν πίνουν σε μένα, βλ. φρ. αυτά δεν περνάνε σε μας·
- αυτά είναι λεφτά! βλ. λ. [λεφτά](#)·
- αυτά είναι λόγια του κλήδονα, βλ. λ. [κλήδονας](#)·
- αυτά είναι παλιά κουλούρια, βλ. λ. [κουλούρι](#)·
- αυτά είπε ο καράς και τίναξε τα πέταλα ο φουκαράς, βλ. λ. καράς·
- αυτά έχει η ζωή, βλ. λ. [ζωή](#)·
- αυτά λοιπόν, καταληκτική φρ. με την οποία ανακεφαλαιώνουμε όλα όσα είπαμε ή διηγηθήκαμε προηγουμένως. (Λαϊκό τραγούδι: **αυτά λοιπόν** τα νέα της Αλεξάντρας που έλεγε δεν ξέρω τι θα πει άντρας)·
- αυτά να σου λείπουν! βλ. φρ. να σου λείπουν αυτά(!)·
- αυτά που κρατάς, θα στα βάλω εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου και συνήθως ενν. λεφτά), βλ. λ. [ξέρω](#)·
- αυτά που κρατάς, θα στα βάλω στον κώλο σου (συνήθως ενν. λεφτά), βλ. λ. [κώλος](#)·
- αυτά που κρατάς, θα στα χώσω εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου και συνήθως ενν. λεφτά), βλ. λ. [ξέρω](#)·
- αυτά που κρατάς, θα στα χώσω στον κώλο σου (συνήθως ενν. λεφτά), βλ. λ. [κώλος](#)·
- αυτά που κρατάς, να τα βάλεις εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου και συνήθως ενν. λεφτά), βλ. λ. [ξέρω](#)·
- αυτά που κρατάς, να τα βάλεις τον κώλο σου, βλ. λ. [κώλος](#)·

- αυτά που κρατάς, να τα χάσεις εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου και συνήθως ενν. λεφτά), βλ. λ. [ξέρω](#).
- αυτά που κρατάς, να τα χάσεις στον κώλο σου, βλ. λ. [κώλος](#).
- αυτά που λες! καταληκτική έκφραση ύστερα από διήγηση διάφορων γεγονότων και που έχει και μια διάθεση κρίσης.
- αυτά που ξέρεις (που ήξερες) να τα ξεχάσεις, βλ. λ. [ξέρω](#).
- αυτά που σου λέω εγώ το πρωί, μας (μου) τα λες εσύ το βράδυ, βλ. λ. βράδυ.
- αυτά τ' ακούω βερεσέ, βλ. λ. [βερεσέ](#).
- αυτά τα λεν στον κλήδονα, βλ. λ. [κλήδονας](#).
- αυτά τα χείλη έχουμε, τέτοια φιλιά δίνουμε, βλ. λ. χείλι.
- αυτή είναι δουλειά! βλ. λ. [δουλειά](#).
- αυτή (αυτό) είναι η δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- αυτή η δουλειά είναι παιχνιδάκι για μένα, βλ. λ. [δουλειά](#).
- αυτή η δουλειά θέλει αρχίδια, βλ. λ. [δουλειά](#).
- αυτή η δουλειά θέλει κώλο, βλ. λ. [δουλειά](#).
- αυτή η δουλειά μου φαίνεται βουνό, βλ. λ. [δουλειά](#).
- αυτή η κολόνια κρατάει χρόνια, βλ. λ. [κολόνια](#).
- αυτή η στάνη αυτό το τυρί βγάνει, βλ. λ. [στάνη](#).
- αυτή (αυτό) κι αν δεν είναι δουλειά! ή αυτή (αυτό) κι αν είναι δουλειά! βλ. λ. [δουλειά](#).
- αυτή κι αν δεν είναι μπόμπα! ή αυτή κι αν είναι μπόμπα! βλ. λ. μπόμπα.
- αυτή τη δόση, βλ. λ. [δόση](#).
- αυτό δεν πληρώνεται, είναι ανώτερο κάθε ανταπόδοσης: «αυτό που μου 'κανες, δεν πληρώνεται όσο και να προσπαθήσω», δηλ. δεν ξεπληρώνεται.
- αυτό δεν το παίζουν ούτε οι πυροσβέστες, βλ. λ. [πυροσβέστης](#).
- αυτό δεν το παίζουν ούτε οι φυλακισμένοι, βλ. λ. [φυλακισμένος](#).
- αυτό είν' άλλη ιστορία, βλ. λ. [ιστορία](#).
- αυτό είν' άλλη παράγραφος, βλ. λ. [παράγραφος](#).
- αυτό είν' άλλο, δεν έχει σχέση με αυτό που κουβεντιάζεται αυτή τη στιγμή, είναι διαφορετικό: «πρόσεχε τι λες, γιατί αυτό είν' άλλο απ' αυτό που είπα».
- αυτό είν' άλλο καπέλο, βλ. λ. [καπέλο](#).

- αυτό είν' άλλο κεφάλαιο, βλ. λ. [κεφάλαιο](#).
- αυτό είν' άλλο πράγμα, βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).
- αυτό είν' άλλου (αλλουνού) παπά βαγγέλιο, βλ. λ. [παπάς](#).
- αυτό είν' αλλουνού καπέλο, βλ. λ. [καπέλο](#).
- αυτό είν' όλο! περίμενα κάτι περισσότερο ή δυσκολότερο.
- αυτό είν' όλο, μόνο αυτό και τίποτα περισσότερο ή δυσκολότερο.
- αυτό είναι, **α.** έκφραση επιδοκίμασίας για την πράξη ή τα λόγια κάποιου: «μόλις τον δω θα τον σπάσω στο ξύλο. -Αυτό είναι». **β.** δηλώνει και έμφαση για την εμπνευσμένη λύση που δίνουμε ή δίνει κάποιος σε κάποια δυσκολία, σε κάποιο πρόβλημα, ιδίως κατασκευαστικό.
- αυτό είναι απ' τ' άγραφα, είναι πρωτάκουστο: «χωρίς να τον γνωρίζεις του ζήτησες ένα εκατομμύριο! Αυτό είναι απ' τ' άγραφα»· βλ. και λ. [άγραφος](#).
- αυτό είναι για τ' αφτί, βλ. λ. [αφτί](#).
- αυτό είναι για το κούφιο δόντι, βλ. λ. [δόντι](#).
- αυτό είναι δική μου δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- αυτό είναι δική μου υπόθεση, βλ. λ. [υπόθεση](#).
- αυτό είναι δικό μου ζήτημα, βλ. λ. [ζήτημα](#).
- αυτό είναι δικό μου θέμα, βλ. λ. [θέμα](#).
- αυτό είναι δικό μου καπέλο, βλ. λ. [καπέλο](#).
- αυτό είναι δικό μου πρόβλημα, βλ. λ. [πρόβλημα](#).
- αυτό είναι δικός μου λογαριασμός, βλ. λ. [λογαριασμός](#).
- αυτό είναι κι άλλο δεν είναι, **α.** αυτό για το οποίο γίνεται λόγος είναι τελειότατο: «τέτοιο αυτοκίνητο μάλιστα. Αυτό είναι κι άλλο δεν είναι». **β.** έκφραση με την οποία αμφισβητούμε την αξία ή τη χρησιμότητα κάποιου πράγματος. Σε αυτή τη δεύτερη περίπτωση, συνήθως της φρ. προτάσσεται το *ναι μωρέ* ή το *σιγά μωρέ*.
- αυτό είναι προσωπική μου δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- αυτό είναι προσωπική μου υπόθεση, βλ. λ. [υπόθεση](#).
- αυτό είναι προσωπικό μου ζήτημα, βλ. λ. [ζήτημα](#).
- αυτό είναι προσωπικό μου θέμα, βλ. λ. [θέμα](#).
- αυτό είναι προσωπικό μου πρόβλημα, βλ. λ. [πρόβλημα](#).
- αυτό είναι προσωπικός μου λογαριασμός, βλ. λ. [λογαριασμός](#).
- αυτό είναι το ευχαριστώ, δηλώνει την αποδοκίμασία μας για την αγνώμονα στάση κάποιου απέναντί μας: «κάθε φορά που είχε ανάγκη του βοηθούσα κι αυτός πήγε και κατέθεσε ως μάρτυρας κατηγορίας εναντίον μου.

Αυτό είναι το ευχαριστώ». (Λαϊκό τραγούδι: *εγώ για σένα έμεινα γυμνός και πεινασμένος, μα συ με πούλησες κι αυτό ήταν το φχαριστώ*). Πολλές φορές, η φρ. κλείνει με το *φίλε μου* ή το *δικέ μου*. βλ. και φρ. για το *ευχαριστώ*, λ. *ευχαριστώ*.

- αυτό είναι το λιγότερο, βλ. λ. *λίγος*.

- αυτό είναι το φαί μου, βλ. λ. *φαί*.

- αυτό θα πει ατυχία, βλ. λ. *ατυχία*.

- αυτό θα πει τύχη, βλ. λ. [τύχη](#).

- αυτό θα το δούμε, απειλητική ή προειδοποιητική έκφραση σε κάποιον πως τα πράγματα δε θα γίνουν έτσι όπως θέλει ή όπως επιδιώκει: «εγώ θα μεταφέρω το φράχτη ένα μέτρο πιο μέσα. -Αυτό θα το δούμε».

- αυτό θέλει σκέψη, βλ. λ. [σκέψη](#).

- αυτό κι αν δεν είναι! ή αυτό κι αν είναι! είναι κραυγαλέο: «αυτό κι αν δεν είναι λάθος! || αυτό κι αν είναι βλακεία!».

- αυτό κι αυτό, για υπαινικτική αναφορά σε πράγματα που είναι ήδη γνωστά από την προηγούμενη κουβέντα με το συνομιλητή μας: «θα γίνει αυτό και αυτό, μου λέει, και δε μ' άφησε περιθώρια να σκεφτώ». Συνήθως συνοδεύεται από χειρονομία με την οποία ο συνομιλητής με κάθε αυτό που λέει ανεβοκατεβάζει σπασμωδικά το χέρι του.

- αυτό μάλιστα, το θέμα για το οποίο γίνεται λόγος, είναι απόλυτα παραδεκτό για καλό ή για κακό: «αυτό μάλιστα, μπορώ να πω πως είναι ένα αυτοκίνητο της προκοπής || αυτό μάλιστα, είναι μεγάλη απάτεωριά».

- αυτό μας έλειπε! ή αυτό μου 'λειπε! έκφραση δυσαρέσκειας, όταν κοντά στη δυσκολία που αντιμετωπίζουμε προκύπτει και κάποια άλλη. Συνήθως μετά το αυτό ακολουθεί το *δα* και πολλές φορές η φρ. κλείνει με το *τώρα* ή το *μόνο*. Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του.

- αυτό μας χρειαζόταν! ή αυτό μου χρειαζόταν! βλ. συνηθέστ. *αυτό μας έλειπε(!)*.

- αυτό μετράει, αυτό έχει ουσία, σημασία, αυτό είναι υπολογίσιμο: «μόνο αυτό που μας είπες τώρα μετράει για την υπόθεση, γιατί όλα τ' άλλα ήταν μπαρούφες».

- αυτό να λέγεται, **α.** είναι αυτονόητο, είναι σίγουρο: «θα 'ρθει μαζί με τη γυναίκα του; -Αυτό να λέγεται». **β.** έκφραση με την οποία επιδοκιμάζουμε τα λόγια κάποιου: «να δεις πως, αν τον κοντράρει, θα τον σπάσει ο άλλος στο ξύλο έτσι γίγαντας που είναι. -Αυτό να λέγεται».

- αυτό να μου πεις! αυτό που μου λες είναι πέρα για πέρα σωστό, έχεις απόλυτο δίκαιο: «σήμερα όλοι ενδιαφέρονται μόνο για το τομάρι τους. -Αυτό να μου πεις!».

- αυτό ξαναπές το, βλ. λ. [ξαναλέω](#).

- αυτό πάει πολύ! λέγεται για λόγο, ενέργεια ή πράξη, που δεν μπορούμε να ανεχτούμε άλλο, γιατί ξεπερνάει τα όρια: «να βρίζεις εμένα, πάει στο διάβολο, αλλά να βρίζεις και τη μάνα μου, αυτό πάει πολύ!». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται απειλητικά το *ε* ή το *α*.

- αυτό πάλι πού το βάζεις; **α.** έκφραση απορίας, όταν κοντά στα τόσα κακά που ακούμε για κάποιον προστίθεται και ένα καινούργιο, που το επικροτούμε, ή όταν κοντά στις τόσες δυσκολίες, που μας αναφέρει κάποιος για κάτι, προστίθεται και κάποια καινούρια, που την αναγνωρίζουμε, που την υπολογίζουμε: «δεν είναι μόνο αλήτης, μπεκρής και χαρτοπαίχτης, αλλά και μεγάλος απάτεωνας. -Αυτό πάλι που το βάζεις; || έξω απ' όλες τις άλλες δυσκολίες για το σήκωμα της οικοδομής, έχω και την απεργία των εργατών. -Αυτό πάλι που το βάζεις;». Πολλές

φορές, της φρ. προτάσσεται το εμ. **β.** δηλώνει και την εξάντληση κάθε ορίου υπομονής, γιατί κοντά στα τόσα κακά ή στις τόσες δυσκολίες που υπάρχουν προστίθεται και ακόμα μία: «δε φτάνει που είχα πυρετό κι έκανα και κάθε τόσο εμετό, όπως πήγαινα στην τουαλέτα στραμπούλισα και το πόδι μου. -Αυτό πάλι πού το βάζεις;». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το ε·

- αυτό πάλι πού το πας; βλ. φρ. αυτό πάλι πού το βάζεις(;)·
- αυτό πάλι πώς το βλέπεις; βλ. φρ. αυτό πάλι πού το βάζεις(;)·
- αυτό πάλι τι σου λέει; βλ. φρ. αυτό πάλι πού το βάζεις(;)·
- αυτό παραπάει! βλ. φρ. αυτό πάει πολύ(!)·
- αυτό που ακούς! βλ. φρ. αυτό που σου λέω(!)·
- αυτό που θέλει η γυναίκα το φοβάται κι ο Θεός, βλ. λ. [γυναίκα](#)·
- αυτό πού κολλάει; (για λόγια ή πράξεις) ποιανού λόγου ή πράξης αποτελεί συνέχεια αυτό που λες ή κάνεις; «αυτό που λες (κάνεις) δεν μπορώ να καταλάβω ακόμα πού κολλάει;». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το καλά τώρα·
- αυτό που κρατάς, θα στοβάλω εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου), βλ. λ. [ξέρω](#)·
- αυτό που κρατάς, θα στοβάλω στον κώλο σου, βλ. λ. [κώλος](#)·
- αυτό που κρατάς, θα στοχώσω στον κώλο σου, βλ. λ. [κώλος](#)·
- αυτό που κρατάς, να τοβάλεις εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου), βλ. λ. [ξέρω](#)·
- αυτό που κρατάς, να τοβάλεις στον κώλο σου, βλ. λ. [κώλος](#)·
- αυτό που κρατάς, να τοχώσεις στον κώλο σου, βλ. λ. [κώλος](#)·
- αυτό που λες (είπες) έχει πολύ (μεγάλο) βάθος, βλ. λ. [βάθος](#)·
- αυτό που μετράει, αυτό που έχει ουσία, σημασία, αυτό που λαμβάνεται υπόψη, υπολογίζεται, που πρέπει να ληφθεί υπόψη: «αυτό που μετράει στη δίκη είναι η κατάθεση του τάδε»·
- αυτό πού πάει; (για λόγια ή πράξεις), βλ. συνηθέστ. αυτό πού κολλάει(;)·
- αυτό που σου λέω! κατηγορηματική έκφραση σε κάποιον που αντιλέγει σε αυτό που του λέμε: «μόλις έρθει το φορτηγό, θα πάρεις άλλους δυο εργάτες και θα το ξεφορτώσετε. -Μα εγώ σχόλασα. -Αυτό που σου λέω!»·
- αυτό το έργο το 'χω ξαναδεί, βλ. λ. [έργο](#)·
- αυτό το κάνει κι η γάτα μου, βλ. λ. [γάτα](#)·
- αυτό το κεφάλαιο έκλεισε, βλ. λ. [κεφάλαιο](#)·
- αυτό το ξέρει κι η γάτα μου, βλ. λ. [γάτα](#)·
- αυτό το πράγμα είναι σαν το ποδήλατο, δεν ξεχνιέται, βλ. λ. [ποδήλατο](#)·
- αυτός είναι η δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#)·

- αυτός είναι και κανένας άλλος, βλ. φρ. αυτός είναι κι άλλος δεν είναι·
- αυτός είναι κι άλλος δεν είναι, **α.** είναι μοναδικός σε κάποια τέχνη ή σε κάποιο επάγγελμα: «θα πας στον τάδε μηχανικό να επισκευάσεις τ' αυτοκίνητό σου, γιατί αυτός είναι κι άλλος δεν είναι». **β.** έχει μεγάλη ιδέα για τον εαυτό του, θεωρεί τον εαυτό του μοναδικό: «απ' τη μέρα που πήρε το δίπλωμα του δικηγόρου, έχει την εντύπωση πως αυτός είναι κι άλλος δεν είναι». **γ.** ειρωνική έκφραση με την οποία αμφισβητούμε την αξία ή την ικανότητα κάποιου σε κάτι, με την έννοια ότι υπάρχουν πάρα πολλοί που είναι ίσοι ή και ανώτεροι από αυτόν. Σε αυτή την τελευταία περίπτωση, συνήθως της φρ. προτάσσεται το *ναι μωρέ* ή το *σιγά μωρέ*·
- αυτός είναι τρία βόδια δυο ζευγάρια, βλ. λ. βόδι·
- αυτός είσαι! **α.** θαυμαστική έκφραση με την οποία επιδοκιμάζουμε αυτά που λέει ή κάνει κάποιος. **β.** λέγεται και ειρωνικά για τα λόγια ή τις πράξεις κάποιου. Συνήθως και στις δυο περιπτώσεις, ιδίως όμως στη δεύτερη, μετά τη φρ. ακολουθεί το *μεγάλε* ή το *παίδαρε*·
- αυτός κι αν δεν είναι! ή αυτός κι αν είναι! το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος ξεπερνάει τα όρια για κάτι καλό ή κακό: «αυτός κι αν δεν είναι τίμιος! || αυτός κι αν είναι απατεώνας!»·
- αυτός κοιμάται κι η τύχη του δουλεύει, βλ. λ. [τύχη](#)·
- αυτός μάλιστα, το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος είναι απόλυτα παραδεκτό για κάτι καλό ή κακό: «αυτός μάλιστα, είναι καλός μηχανικός || αυτός μάλιστα, είναι μεγάλος αλήτης»·
- αυτός μας έλειπε! ή αυτός μου 'λειπε! έκφραση δυσάρεσκιας, όταν σε κάποια δύσκολη ή φορτισμένη στιγμή που περνάμε έρχεται και κάποιος ανεπιθύμητος. Συνήθως μετά το αυτός ακολουθεί το *δα* και πολλές φορές η φρ. κλείνει με το *τώρα* ή το *μόνο*. Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του·
- αυτός μας χρειαζόταν! ή αυτός μου χρειαζόταν! βλ. συνηθέστ. αυτός μας έλειπε(!)·
- αυτός που υπομένει, το λύκο διαφεντεύει, βλ. λ. λύκος·
- αυτός τα 'χτισε αυτά, βλ. λ. χτίζω·
- αυτός το δικό του, βλ. λ. [δικός](#)·
- γελάει καλύτερα αυτός που γελάει τελευταίος, βλ. λ. γελώ·
- γι' αυτό, **α.** εισάγει ή επαναλαμβάνει αιτία ή σκοπό: «κάνεις συνέχεια κοπάνες, γι' αυτό θ' απολυθείς || γι' αυτό ήρθες, για να με συγχύσεις!». **β.** έκφραση με την οποία αποφεύγουμε να επεξηγήσουμε ή να λύσουμε την απορία κάποιου που μας ρωτάει για κάτι με το *γιατί*: «γιατί το κάνεις έτσι; -Γι' αυτό»·
- για την τύχη του ήταν κι αυτό! βλ. λ. [τύχη](#)·
- γίνομαι ένα και το αυτό (με κάποιον ή με κάτι), βλ. λ. [ένας](#)·
- γούστα είν' αυτά, βλ. λ. γούστο·
- δε μας τα 'πες αυτά! βλ. λ. [είπα](#)·
- δε σταματάς αυτό το τροπάρι; βλ. λ. τροπάρι·
- δεν είμαι απ' αυτά τα παιδάκια! ή δεν είμαστε απ' αυτά τα παιδάκια! βλ. λ. [παιδάκι](#)·
- δεν είμαι απ' αυτά τα παιδιά! ή δεν είμαστε απ' αυτά τα παιδιά! βλ. λ. [παιδί](#)·

- δεν είναι (η) δουλειά σου αυτό (αυτή) ή δεν είναι αυτό (αυτή) η δουλειά σου, βλ. λ. [δουλειά](#).
- δεν είναι δουλειά αυτή ή δεν είναι αυτή δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- δεν είναι ζωή αυτή! ή δεν είναι αυτή ζωή! βλ. λ. [ζωή](#).
- δεν είναι κατάσταση αυτή! ή δεν είναι αυτή κατάσταση! βλ. λ. [κατάσταση](#).
- δεν είναι πράγμα αυτό! ή δεν είναι πράγματα αυτά! βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).
- δεν είναι σόι πράγματα αυτά! ή δεν είναι αυτά σόι πράγματα ή είναι σόι πράγματα αυτά! βλ. λ. [σόι](#).
- δεν είναι τρόπος αυτός! ή δεν είναι αυτός τρόπος! βλ. λ. [τρόπος](#).
- δεν κοκκινίζεις μ' αυτά που λες; βλ. λ. [κοκκινίζω](#).
- δεν τα μασάω αυτά ή δεν τα μασάμε αυτά, βλ. λ. [μασάω](#).
- δεν τα σηκώνω αυτά ή δεν τα σηκώνουμε αυτά, βλ. λ. [σηκώνω](#).
- δεν τα τρώω αυτά ή δεν τα τρώμε αυτά, βλ. λ. [τρώω](#).
- δουλειά είν' αυτή! ή είναι δουλειά αυτή! βλ. λ. [δουλειά](#).
- δουλειά είν' αυτή ή βάσανο! βλ. λ. [δουλειά](#).
- δουλειά κι αυτή! βλ. λ. [δουλειά](#).
- εγώ του λέω χαντούμης είμαι, κι αυτός ρωτάει πόσα παιδιά έχεις; βλ. λ. [χαντούμης](#).
- εδώ ο κόσμος καίγεται κι αυτή το μουνί της, βλ. λ. [κόσμος](#).
- εδώ ο κόσμος καίγεται κι αυτός το καυλί του, βλ. λ. [κόσμος](#).
- είναι απ' αυτές, η γυναίκα για την οποία γίνεται λόγος είναι πόρνη: «απ' τη μέρα που μαθεύτηκε μέσα στη γειτονιά πως είναι απ' αυτές, δε θέλει καμιά να της κάνει παρέα».
- είναι απ' αυτούς, ο άντρας για τον οποίο γίνεται λόγος είναι πούστης: «δεν μπορώ να το πιστέψω πως ένα τόσο ωραίο παλικάρι είναι απ' αυτούς».
- είναι ένα και το αυτό, βλ. λ. [ένας](#).
- είναι ένας (κι) αυτός! ή είναι (κι) αυτός ένας! ή σου είναι ένας (κι) αυτός! ή σου είναι (κι) αυτός ένας! βλ. λ. [ένας](#).
- είναι κάτι κι αυτό ή κάτι είναι κι αυτό, αν και δεν είναι μεγάλο και σπουδαίο, εντούτοις είναι υπολογίσιμο: «θα μου πεις πως έχει μόνο μερικά λεφτουδάκια στην άκρη, όμως είναι κάτι κι αυτό για να ξεκινήσει τη δουλειά του || την τελευταία στιγμή κατάλαβε το λάθος του και ζήτησε συγνώμη. -Κάτι είναι κι αυτό». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το ε·
- είναι κι αυτό μέσ' στο πρόγραμμα, βλ. λ. πρόγραμμα.
- είναι μία αυτή! βλ. λ. μία.
- είναι πράγματα αυτά! βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).

- είναι τρόπος αυτός! βλ. λ. [τρόπος](#).
- είπαμε της γριάς να κλάσει κι αυτή ξεκολώθηκε ή είπαμε της γριάς να κλάσει κι αυτή ξεπατώθηκε ή είπαμε της γριάς να κλάσει κι αυτή χέστηκε, βλ. λ. [κλάνω](#).
- είπαν στον τρελό να χέσει κι αυτός ξεκλώθηκε, βλ. λ. [χέζω](#).
- ένας λόγος είναι αυτός, βλ. λ. [λόγος](#).
- εκτός αυτού, εκτός από αυτό, επιπλέον: «εκτός αυτού, υπάρχει ακόμη ένα πρόβλημα που πρέπει να λύσουμε || εκτός αυτού, πρέπει να ελέγχουμε ποιος μπαίνει και ποιος βγαίνει απ' το εργοστάσιο».
- εντός εκτός κι επί τ' αυτά, **α.** έκφραση με την οποία δηλώνει κάποιος στο συνομιλητή του πως δε βγήκε καθόλου από το σπίτι του: «πού πήγα το Σαββατοκύριακο; Εντός εκτός κι επί τ' αυτά, φίλε μου». **β.** δίνεται ως απάντηση στην ερώτηση κάποιου *πώς πας ή πώς τα πας ή πώς πάνε τα πράγματα*, και έχει την έννοια πως δεν υπάρχει καμιά καλύτερευση της δουλειάς και γενικά της ζωής μας.
- έπιασε κι αυτός πέντε δεκάρες και..., βλ. λ. [δεκάρα](#).
- έπιασε κι αυτός πέντε δραχμές και..., βλ. λ. [δραχμή](#).
- έπιασε κι αυτός πέντε παράδες και..., βλ. λ. [παράς](#).
- έπιασε κι αυτός πέντε φράγκα και..., βλ. λ. [φράγκο](#).
- εσύ το λες αυτό! είναι δυνατό να λες εσύ τέτοιο πράγμα(!): «λες πως συμπαθείς αυτόν τον άνθρωπο, όμως εσύ το λες αυτό, που τον έκλεισες στη φυλακή για ένα ψωροκατομμύριο!».
- εσύ το λες αυτό, είναι προσωπική σου γνώμη, προσωπική σου άποψη: «να δεις που στο τέλος θα 'ρθει και θα μας ζητήσει συγγνώμη. -Εσύ το λες αυτό, γιατί εγώ έχω διαφορετική γνώμη».
- έχει αυτό το κάτι ή έχει αυτό το κάτι άλλο, βλ. λ. [άλλος](#).
- έχει αυτό το κατιτίς, βλ. λ. [κατιτίς](#).
- έχει μέλλον ακόμα αυτή η δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- ζωή είν' αυτή! βλ. λ. [ζωή](#).
- ζωή είν' αυτή Ζωίτσα μου ή θάνατος Θανάση μου! βλ. λ. [ζωή](#).
- ζωή κι αυτή! βλ. λ. [ζωή](#).
- η αλεπού είναι πονηρή, αλλά πιο πονηρός είναι αυτός που την πιάνει, βλ. λ. [αλεπού](#).
- ήταν της τύχης του κι αυτό! βλ. λ. [τύχη](#).
- θα πω κι αυτό το ποτήρι, βλ. λ. [ποτήρι](#).
- θέλεις και τα λες αυτά ή σε ξεφεύγουν; βλ. λ. [θέλω](#).
- καθένας με την τρέλα του κι αυτός με την ομπρέλα του, βλ. λ. [τρέλα](#).
- ... και χαρά σ' αυτόν που..., βλ. λ. [χαρά](#).

- και ζήσανε αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα, βλ. λ. [ζω](#).
- και μ' αυτά, τονίζει τις ανόητες, τις απαράδεκτες ενέργειες ή πράξεις κάποιων που μας αναγκάζουν να προβούμε σε μια ενέργεια: «κάθε τόσο μαλώματα, φασαρίες, κατηγορίες ο ένας εναντίον του άλλου, και μ' αυτά, πήρα την απόφαση να ξεκόψω απ' την παρέα τους» βλ. και φρ. *κι αυτά κι αυτά*.
- και σε μπουκάλι μέσα να τον βάλεις, αυτός θα το κάνει, βλ. λ. *μπουκάλι*.
- και τι μ' αυτό; **α.** έκφραση αδιαφορίας στα λεγόμενα κάποιου: «με ειδοποίησε ο τάδε πως δε θα 'ρθει το βράδυ στη συγκέντρωση. -Και τι μ' αυτό;». **β.** τι σημασία έχει αυτό(:); «και τι μ' αυτό που είναι ανεπιός του διευθυντή; Εδώ όλοι δουλεύουν κανονικά» βλ. και φρ. *τι μ' αυτό(:)*.
- καλή δουλειά κι αυτή! βλ. λ. [δουλειά](#).
- καλό κι αυτό! βλ. λ. [καλός](#).
- καλός κι αυτός! βλ. λ. [καλός](#).
- κατ' αυτή την έννοια, βλ. λ. [έννοια](#)².
- κέρατα έχει (είχε) αυτός και..., βλ. λ. [κέρατο](#).
- κι αυτά κι αυτά, τονίζει συνήθως τις ανόητες ενέργειες κάποιου, που στο τέλος αποβαίνουν σε βάρος του: «γλέντια, ξενούχτια, ποτά, τσιγάρα, κι αυτά κι αυτά τον έστειλαν μια ώρα αρχύτερα» βλ. και φρ. *και μ' αυτά*.
- κι αυτός με τα δικά του ή κι αυτός τα δικά του, βλ. λ. [δικός](#).
- κι αυτός το βιολί του, βλ. λ. [βιολί](#).
- κι αυτός το χαβά του, βλ. λ. [χαβάς](#).
- μ' αυτά και μ' αυτά, **α.** με την επανάληψη των ίδιων λόγων ή πράξεων που έχουν ήδη εκτεθεί προηγουμένως στο συνομιλητή μας: «ήμουν συνέχεια κοντά του και τον συμβούλευα και μ' αυτά και μ' αυτά νοικοκυρεύτηκε ο άνθρωπος || του πήρες τα μυαλά με τα μεγαλεπήβολα σχέδιά σου και μ' αυτά και μ' αυτά τον κατάστρεψες τον άνθρωπο». **β.** με τα ίδια γνωστά και συνηθισμένα, που επαναλαμβάνονται διαρκώς: «βαρέθηκα ν' ασχολούμαι συνέχεια μ' αυτά και μ' αυτά».
- μ' αυτά και με κείνα, με την κουβέντα, με τη συζήτηση και χωρίς να το καταλάβω, χωρίς να το καταλάβουμε: «πιάσαμε την κουβέντα και μ' αυτά και με κείνα πέρασε η ώρα».
- μ' αυτό το πλευρό να κοιμάσαι, βλ. λ. [πλευρό](#).
- μ' αυτό τον καημό πήγε, βλ. λ. [καημός](#).
- μη μας το κάνεις αυτό! ή μη μου το κάνεις αυτό! βλ. λ. *κάνω*.
- μια κουβέντα είναι αυτή, βλ. λ. [κουβέντα](#).
- ν' αφήσεις αυτά που ξέρεις, βλ. λ. [ξέρω](#).
- να λείπει κι αυτό(ς) και τα καλά του ή να λείπει κι αυτό(ς) και το καλό του, βλ. λ. [καλός](#).
- να ξεχάσεις αυτά που ξέρεις, βλ. λ. [ξέρω](#).
- να σου λείπουν αυτά! **α.** προτρεπτική έκφραση σε κάποιον με ειρωνική ή απειλητική διάθεση να σταματήσει να

λέει ή να κάνει πράγματα που έχουμε καταλάβει πως κύριος σκοπός του είναι μας ξεγελάσει ή να μας πείσει για κάτι για το οποίο όμως έχουμε διαφορετική γνώμη ή άποψη. **β.** προτρεπτική έκφραση σε κάποιον με ειρωνική διάθεση να πάψει να δικαιολογείται για κάτι, γιατί δεν πιστεύουμε στις δικαιολογίες του·

- ο δημοσιογράφος πιο πολλά βγάζει απ' αυτά που δε γράφει παρά απ' αυτά που γράφει, βλ. λ. [δημοσιογράφος](#)·

- ο Θεός να μη μας το χρωστάει αυτό το κακό, βλ. λ. [Θεός](#)·

- όλοι είμαστε περαστικοί απ' αυτή τη ζωή, βλ. λ. [ζωή](#)·

- όλοι είμαστε περαστικοί απ' αυτόν τον κόσμο, βλ. λ. [κόσμος](#)·

- όποιος γάιδαρος κι αυτός σαμάρι, βλ. λ. [σαμάρι](#)·

- όπου γάμος και χαρά και αυτός στη μέση, βλ. λ. [χαρά](#)·

- όπου δυο κι αυτός τρεις, **α.** λέγεται για άτομο που από ανάγκη προσκολλάται συνειδητά ή ασυνείδητα σε μια παρέα ή σε ένα σύνολο ανθρώπων ιδίως όταν αυτοί πηγαίνουν για δουλειά: «όταν βλέπει τους άλλους να πηγαίνουν στο γιαπί για δουλειά, τρέχει κι αυτός μαζί τους κι όπου δυο κι αυτός τρεις μήπως και τον προσλάβουν». **β.** λέγεται για άτομο που μπορούμε να το βρούμε σε όλες τις παρέες ή για άτομο που μπορεί να κάνει με όλες τις παρέες: «είναι γνωστός σ' όλη την πόλη, κι όπου δυο κι αυτός τρεις || είναι γνωστός σ' όλους τους κοσμικούς κύκλους, κι όπου δυο κι αυτός τρεις»·

- ό,τι και να γίνει, αυτός το βιολί του, βλ. λ. [βιολί](#)·

- ό,τι και να γίνει, αυτός το χαβά του, βλ. λ. [χαβάς](#)·

- ό,τι μούτρα δείχνεις στον καθρέφτη, τέτοια κι αυτός σου δείχνει, βλ. λ. [μούτρο](#)·

- πάνε αυτά που ήξερες ή πάνε αυτά που ξέρατε, άλλαξε η κατάσταση, άλλαξαν οι συνθήκες: «απ' τη μέρα που ανέλαβε νέος διευθυντής, σ' αυτό το εργοστάσιο πέφτει σκληρή δουλειά και πάνε αυτά που ήξερες || τώρα με την αλλαγή της κυβέρνησης, θα είστε κι εσείς όπως όλοι οι άλλοι, και πάνε αυτά που ξέρατε». Ο πλ. και όταν απευθυνόμαστε σε ένα μόνο άτομο·

- παρ' όλ' αυτά, βλ. λ. [όλος](#)·

- ποιος το λέει αυτό; βλ. φρ. [ποιος το 'πε αυτό](#);

- ποιος το 'πε αυτό; λέγεται για γνώμη ή εντολή που την αποκρούουμε, γιατί τη θεωρούμε λαυθασμένη ή έξω από τη δικαιοδοσία κάποιου: «μετά τη λήξη της απεργίας όλα θ' αρχίσουν να δουλεύουν ρολόι στο εργοστάσιο. - Ποιος το 'πε αυτό; Εδώ ετοιμάζονται για νέα απεργία || απαγορεύεται ν' απομακρυνθείς απ' τη θέση σου. - Ποιος το 'πε αυτό; Εγώ πήρα άδεια απ' το διευθυντή»·

- πού ακούστηκε αυτό! έκφραση απορίας, έκπληξης, αγανάκτησης ή οργής για παράλογη, ανήκουστη πράξη ή ενέργεια: «πού ακούστηκε αυτό να πληρώνεσαι χωρίς να δουλεύεις! || είσαι τρελός, που θέλεις να γίνεις συνétairos σε μια τόσο μεγάλη δουλειά, χωρίς να βάλεις ούτε δραχμή; Πού ακούστηκε αυτό!». Άλλες φορές προτάσσεται της φρ. και άλλες ακολουθεί το *όχι πες μου*·

- πού θα πάει αυτή η δουλειά; βλ. λ. [δουλειά](#)·

- πού θα πάει αυτή η κατάσταση; βλ. λ. [κατάσταση](#)·

- πού θα πάει αυτή η βιόλα; βλ. λ. [βιόλα](#)¹·

- πού θα πάει αυτό το βιολί; βλ. λ. [βιολί](#)·

- πού θα πάει αυτός ο χαβάς; βλ. λ. [χαβάς](#).
- πού το βρήκες αυτό γραμμένο; βλ. λ. [γραμμένος](#).
- πού το γράφει αυτό; έκφραση απορίας, έκπληξης, αγανάκτησης ή οργής για κάτι παράδοξο που μας λένε ή για κάτι παράλογο που μας ζητάνε: «πού το γράφει αυτό, να σου δώσω χωρίς λόγο ένα εκατομμύριο;». Άλλες φορές προτάσσεται της φρ. και άλλες ακολουθεί το *όχι πες μου*.
- πού το γράφουν αυτό τα χαρτιά; βλ. λ. [χαρτί](#).
- πού το 'δες αυτό γραμμένο; βλ. λ. [γραμμένος](#).
- πού το παίζει αυτό το έργο; βλ. λ. [έργο](#).
- πώς αυτό; βλ. λ. πώς.
- πώς (κι) ήταν αυτό και...; βλ. λ. πώς.
- πώς το λες αυτό! βλ. λ. λέω.
- (ρε) τ' είν' αυτά! **α.** επιφωνηματική έκφραση απορίας, αγανάκτησης ή δυσφορίας για τη στάση κάποιου ατόμου που δε μας συμφέρει, δε μας εξυπηρετεί ή μας προσβάλλει, και πιο σπάνια επιφωνηματική έκφραση θαυμασμού: «ρε τ' είν' αυτά που μου λες! || ρε τ' είν' αυτά που κάνεις, δεν ντρέπεσαι λιγάκι!». (Λαϊκό τραγούδι: πάντα κοιτάς μηχανικά, χαρά στην πονηριά σου, άλλα μου λένε τα χείλη σου, **ρε τ' είν' αυτά**, και άλλα η καρδιά σου). Πολλές φορές, η φρ. κλείνει πάλι με το ρε. **β.** επιτιμητική έκφραση σε κάποιον που δε συμπεριφέρεται σωστά, που συμπεριφέρεται ανάγωνα ή παράλογα: «θα πάψεις, επιτέλους, να μεθοκοπάς οικογενειάρχης άνθρωπος; Τ' είν' αυτά». (Λαϊκό τραγούδι: είσαι γυνάικα του μπελά και σε μπελά με βάζεις, χαμένοι πάν' οι κόποι μου, **ρε τ' είν' αυτά**, μυαλό πα δεν αλλάζεις).
- σ' αυτή τη ζωή ό,τι δίνεις, παίρνεις, βλ. λ. [ζωή](#).
- σ' αυτό το μάθημα ήμουν άρρωστος ή σ' αυτό το μάθημα έλειπα, βλ. λ. [μάθημα](#).
- σε μας δεν περνάνε αυτά ή σε μένα δεν περνάνε αυτά, βλ. φρ. αυτά δεν περνάνε σε μας.
- σε μας δεν πίνουν αυτά ή σε μένα δεν πίνουν αυτά, βλ. φρ. αυτά δεν περνάνε σε μας.
- σε ποιόν τα πουλάς αυτά; βλ. λ. [ποιος](#).
- σημείωσε αυτό που θα σου πω, βλ. λ. [σημειώνω](#).
- στ' αυτά μας! ή στ' αυτά μου! βλ. συνηθέστ. στ' αρχίδια μας! λ. αρχίδι.
- σταμάτα αυτό το τροπάρι, βλ. λ. [τροπάρι\(ο\)](#).
- συμβαίνουν (κι) αυτά, βλ. λ. συμβαίνω.
- τα αυτά του αυτού (της αυτής), οι ίδιες δύσκολες καταστάσεις που επαναλαμβάνονται σε βάρος κάποιου: «τι κάνει ο τάδε; Όπως πάντα, τα αυτά του αυτού».
- τη γαμάς κι αυτή διαβάζει εφημερίδα, βλ. λ. [εφημερίδα](#).
- τη γαμάς κι αυτή μασάει μαστίχα, βλ. λ. [μαστίχα](#).
- τη γαμάς κι αυτή διαβάζει περιοδικό, βλ. λ. [περιοδικό](#).

- τη γαμάς κι αυτή κοιτάζει το ταβάνι, βλ. λ. [ταβάνι](#).
- τη γαμάς κι αυτή μασάει τσίκλα, βλ. λ. τσίκλα.
- τι άνθρωπος κι αυτός! βλ. λ. [άνθρωπος](#).
- τι βιόλα είν' αυτή! ή τι βιόλα κι αυτή! βλ. λ. [βιόλα](#)¹.
- τι βιολί είν' αυτό! ή τι βιολί κι αυτό! βλ. λ. [βιολί](#).
- τι δουλειά είν' αυτή! ή τι δουλειά κι αυτή! βλ. λ. [δουλειά](#).
- τι έχει να κάνει αυτό; δεν έχει καμιά σχέση, δεν εξηγείται ή δε συνδέεται λογικά με τα προηγούμενα: «τι έχει να κάνει αυτό με το συγκεκριμένο πρόβλημα;»
- τι έχει να κάνει αυτός; το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος, δεν έχει καμιά σχέση, είναι άσχετο με κάποια υπόθεση: «τι έχει να κάνει αυτός με την υπόθεση που κουβεντιάζουμε;»
- τι καμώματα είν' αυτά; βλ. λ. [καμώματα](#).
- τι κατάσταση είναι αυτή! ή τι κατάσταση κι αυτή! βλ. λ. [κατάσταση](#).
- τι μ' αυτό; **α.** έκφραση αδιαφορίας σε αυτά που μας λέει κάποιος: «θα 'ρθει και ο τάδε μαζί μας. -Τι μ' αυτό;». (Τραγούδι: *έξω ο αέρας κι αν σφυρίζει **τι μ' αυτό** κι ας παίζουν τ' άστρα με τα σύννεφα κρυφτό*). **β.** δεν έχει καμιά σημασία: «τι μ' αυτό που είναι ο γιος του τάδε; Εδώ δεν κάνουμε χατίρια». (Λαϊκό τραγούδι: *κι αν χωριστούμε **τι μ' αυτό**, γιατί να σε τρομάζει, μία ζωή καλύτερη εσένα σου ταιριάζει*). Συνήθως της φρ. προτάσσεται το ε· βλ. και φρ. και τι μ' αυτό(;)·
- τι μέρα κι αυτή! βλ. λ. μέρα.
- τι 'ν' αυτά; βλ. φρ. τι 'ν' αυτά που λες(;)·
- τι 'ν' αυτά που κάνεις; κάνεις απαράδεκτα πράγματα: «κάθε βράδυ γυρίζεις μεθυσμένος στο σπίτι, τι 'ν' αυτά που κάνεις;». (Λαϊκό τραγούδι: *πάλι στις τρεις επήγες χθες να κοιμηθείς, τρελό κορίτσι, **τι είν' αυτά που κάνεις**; Για κάτσε φρόνιμα και να συγκεντρωθείς, γιατί αλλιώς στην ψάθα θα πεθάνεις*).
- τι 'ν' αυτά που λες; λες απαράδεκτα πράγματα: «υποστηρίζεις πως έβαλε χέρι στο ταμείο σου, τι 'ν' αυτά που λες;». (Λαϊκό τραγούδι: *πως έχω άλληγε μου λες, για κάτσε **τ' είν' αυτά που λες**; Μη μου ζαλίζεις το μυαλό, εσένα μόνο αγαπώ*).
- τι να σου κάνει κι αυτός! βλ. λ. κάνω.
- τι παιδί κι αυτό(ς)! βλ. λ. παιδί.
- τι πράγματα είν' αυτά; βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).
- τι πράμα είν' αυτός! βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).
- τι ρεζιλίκια είν' αυτά! βλ. λ. ρεζιλίκι.
- τι σκατά είν' αυτό; βλ. λ. [σκατά](#).
- τι 'ταν αυτό, τι 'ταν αυτό το ξαφνικό, τι 'ταν αυτό το ξαφνικό! (στη γλώσσα του ποδοσφαιρού) βλ. λ. [ξαφνικός](#).
- τι χαβάς είν' αυτός! ή τι χαβάς κι αυτός! βλ. λ. [χαβάς](#).

- το βλάχο τον πάνε στα χαλιά κι αυτός θέλει τα τσαλιά, βλ. λ. [βλάχος](#).
- το να λες πως είσαι αυτό που είσαι, δε σημαίνει ότι και είσαι, τους ανθρώπους τους χαρακτηρίζουν τα έργα και όχι τα λόγια: «εσύ μπορείς να λες ό,τι θέλεις πως είσαι, αλλά το να λες πως είσαι αυτό που είσαι, δε σημαίνει ότι και είσαι»· βλ. και φρ. στην Ελλάδα είσαι ό,τι δηλώσεις, λ. Ελλάδα·
- το χέρι που κουνά την κούνια, αυτό το χέρι ορίζει, βλ. λ. [χέρι](#).
- τον πήρε κι αυτόν η μπάλα, βλ. λ. [μπάλα](#).
- τον πήρε κι αυτόν η μπόρα, βλ. λ. [μπόρα](#).
- τον πήρε κι αυτόν το ποτάμι, βλ. λ. [ποτάμι](#).
- τον φτύνουν κι αυτός λέει ψιχαλίζει, βλ. λ. [ψιχαλίζει](#).
- του 'δωσε ο Θεός πετσάκι κι αυτός άνοιξε βυρσοδεψείο, βλ. λ. [πετσάκι](#).
- του είπαμε να κλάσει κι αυτός ξεκλώθηκε ή του είπαμε να κλάσει κι αυτός ξεπατώθηκε ή του είπαμε να κλάσει κι αυτός χέστηκε, βλ. λ. [κλώνω](#).
- χαιρέτα τον πεζό, όταν καβαλικέψεις, για να σε χαιρετά κι αυτός, όταν θα ξεπεζέψεις, βλ. λ. [χαιρετώ](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας